

Vel var Estrups Ledestjerne i den politiske Strid, saaledes var det ogsaa, naar det gjaldt de mere saglige Emner. Alle erkender, at der under hans Ledelse paa mange Omraader er virket med Udbytte for Samfundets Trivsel, og det ad til Dels nye Veje, som efter hans Tid er fortsatte og førte videre.

Endnu eet er jeg sikker paa, at vi alle mødes i: den uskrømtede Agtelse for Estrups Person. Politiske Venner og politiske Modstandere her i Tinget anerkender i Estrup Manden med den ubøjede Villie, den klare Forstand, skolet i Livets praktiske Gerning, og den fra Faderen, den ansete danske Historieforsker, arvede, med hans egen Personlighed sammenvoksede varme Følelse for vort Land. Det forhøjede vor Agtelse for ham, og vi satte særlig Pris paa, at han, ledet af sit ligefremme Væsen og i levende Følelse af alle Landstingsmænds Fællesskab i det Hverv, vi sammen røgter, aabent og hjerteligt mødtes med enhver af os uden Hensyn til Forskel i Livskald og Livssyn. Derfor mødtes han fra alle Sider med Ærbødighed, naar han i sin høje Alder indfandt sig her i Tinget, og spændt lyttede vi til hans vægtige Ord, naar han — hvad der jo var sjældent i de sidste Aar — tog Ordet i Sager, der laa ham særlig paa Sinde. I dette Lys vil vi, uanset vore indbyrdes Partiforskelligheder, holde Mindet om Estrup højt i Ære.

Medlemmerne tilkendegav deres Tilslutning til Formandens Udtalelse ved at rejse sig.

Den eneste Sag paa Dagsordenen var:

Fremsættelse af Lovforslag.

Formanden: Jeg skal give den højtæredede Indenrigsminister Ordet, for at han kan fremsætte det nys anmeldte Lovforslag.

Indenrigsministeren (Rode): Det er en gammel Bekendt, som banker paa Landstingets Dør i dette Lovforslag. Han har ofte været her før, men jeg ved ikke, om jeg egentlig kan kalde ham for en gammel Ven af Huset. I alt Fald har der været Tider, hvor Landstinget har været mest tilbøjelig til at sætte ham ud igen. Senere forekommer det mig dog, at Forholdet er blevet noget velvilligere. I de sidste Aar er han blevet ladt ind og

behandlet under Iagttagelse af alle Ven-skabelighedsformer. Jeg vil haabe, at Gæstfriheden denne Gang maa kunne udstrækkes saa vidt, at han ogsaa opnaar, hvad han søger.

Jeg tror at turde sige, at Tiden maa være inde til at ordne dette Forhold, at Byraadene erholder den dem oprindelig tiltænkte naturlige Ret til at arbejde under selvvalgt Ledelse, saaledes som alle andre valgte Forsamlinger her i Landet i øvrigt gør det. Den Ordning, hvorved Ledelsen af Byraadene er tildelt en af Kongen beskikket Embedsmand, var jo oprindelig tænkt som midlertidig. Naar Midlertidigheden nu har været siden 1868, tror jeg, at den har været tilstrækkelig længe. Naar man iagttager Bevægelsen i Byerne, maa man ogsaa erkende, at de stærkere og stærkere har udtrykt deres Ønske om, at det naturlige Forhold tilvebragtes. Købstadforeningen har ved flere Lejligheder udtalt sin afgjorte Tilslutning til Princippet, og det var et Tidens Tegn, at der, den Gang Herning ophøjedes til Købstad, som det hedder, udgik et Ønske om, at Herning Kommunalbestyrelse, der som Sogneraad havde været styret af en selvvalgt Formand, som Byraad kunde fortsætte paa denne Maade. Den Gang, dette Ønske fremsattes, blev dette Spørgsmaal, hvorvidt det er nødvendigt som hidtil at beskikke Retsbetjenten i Byen til Borgmester, optaget til Drøftelse og afgjort derhen, at en saadan Nødvendighed ikke forelaa, og alle maa sikkert erkende, at denne Afgørelse var rigtig. Men efter at saaledes Herning ved sin Overgang fra Sogn til By havde tilkendegivet og opnaaet sit Ønske om at ledes af en Mand, som var udpeget af Borgernes Midte — omend ikke ved positivt Valg af Byraadet, hvilket jo ikke kunde ske uden ved Lovændring —, har det været naturligt, at der rundt omkring i Byerne, naar Spørgsmaalet om Nybesættelse af Byfoged- og derigennem ogsaa Borgmesterembede opstod, har været Overvejelser fremme, om det ikke var naturligt at komme til den attraaede Ordning. Jeg for mit Vedkommende mente, at efter at Spørgsmaalet saaledes var rejst og Tiden naaet til dette Udviklingspunkt, var det rimeligt, at en Fastsættelse af denne Ordning indførtes. Det forekommer mig lidet heldigt, at det skulde være ganske tilfældigt og afhængigt af, om en By henvendte sig til Ministeriet og spurgte, om der kunde beskikkes en anden end Byfogeden som Borgmester, at noget saadant fandt Sted,